

JU NESBE KUĆA NOĆI

S norveškog prevela
Jelena Loma

— Laguna —

Naslov originala

Jo Nesbø
NATTHUSET

Jo Nesbø, *Natthuset*, © 2023 H. Aschehoug & Co. (W.
Nygaard), Oslo
Translation copyright © 2023 za srpsko izdanie, LAGUNA

KUĆA NOĆI

PRVI DEO

PRVO POGLAVLJE

„T-t-t-ti si lud“, reče Tom. Shvatio sam da se boji, pošto bi inače zamucnuo dva, a ne tri puta.

Još sam držao figuricu Luka Skajvokera u ruci, spreman da je bacim u reku, uzvodno. Iz guste šume s obeju strana reke začuo se krik, kao da nas upozorava. Zvučalo je kao vrana. Ali mene ni Tom ni vrana ne bi mogli sprečiti da proverim ume li Luk Skajvoker da pliva. Sad je poleteo ka vodi. Prolećno sunce već je bilo zašlo za krošnje i kroz tek izniklo lišće prosijavalo je na figuricu dok se ona okretala u vazduhu.

Luk bućnu u vodu. Da leti nije, dakle, umeo. Nismo videli Luka, samo talasastu, pokretnu površinu reke nabujale od topljenja snegova. Vijugala nam je u susret nalik na debelog udava, na anakondu.

U tu zabit sam se preselio prethodne jeseni, odmah posle svog četrnaestog rođendana, da živim kod rođaka, i još nisam otkrio šta klinci u Balantajnu rade da ne bi crkli od dosade. Ali kad mi je Tom ispričao kako je u p-p-proleće reka opasna, pa mu njegovi brane da joj prilazi, bar sam

znao odakle da krenem. Nije mi bilo mnogo teško da nagonvorim Toma, pošto nije imao drugih drugara i pripadao je, kao i ja, najnižoj kasti u odeljenju, *parijama*. Danas mi je na odmoru Debeli objasnio taj kastinski sistem. U prvi mah mi je to „parija“ zvučalo kul, podsetilo me je na pirane, one ribice sa testerastim zubima koje mogu oglodati čitavog vola do kostiju za samo nekoliko minuta. Ali kad je Debeli naglasio da je moja kasta još niža od njegove kaste debelih, skočio sam mu za vrat. Nažalost, ocinkario me je kod razredne – gospodice Cvrkutić, kako je ja zovem – koja je potom održala dugo predavanje o tome kako treba biti dobar i šta se desi sa onima koji to nisu (ukratko, završe kao gubitnici), čime je pridošli siledžija iz grada zapečatio svoje mesto u kasti pirana.

Posle škole sam sišao s Tomom do reke i izašao na mostić u šumi. Kada sam izvadio figuricu Luka Skajvokera iz ranca, Tom mi se izbečio.

„O-o-otkud ti to?“

„A šta misliš, tupadžijo?“

„N-n-nisi ga kupio kod Oskara. Tamo su rasprodati.“

„U Oskarovoju buđavoj radnji?“ Prasnuo sam u smeh. „A šta ako sam ga uzeo u pravoj radnji, u gradu, pre nego što sam došao ovamo?“

„Nisi, jer je to ovogodišnji model.“

Zagledao sam Luka sa svih strana. Otkud to da jedan te isti tip može imati više izdanja? Zar Luk Skajvoker nije oduvek bio isti onaj šonjavi junak i to je to? Nikad nisam razmišljao na taj način. Zar se stvari mogu promeniti, zar Dart i Luk mogu zameniti mesta?

„Možda sam nabavio p-p-prototip“, rekoh.

Tom je izgledao kao da sam mu zalepio šljagu. Valjda mu se nije svidelo to što mu se rugam. Ni meni se to nije

svidalo, ali nisam uspeo da odolim. Oduvek je bilo tako. Čak i u slučaju da nekome ne budem odbojan na prvu loptu, brzo ču se postarati da me zamrzi. Isti je to refleks kao kod Karen i Oskara Mlađeg koji se ljubazno smeškaju pa ih svako zavoli. Isti, samo obrnut. Želeo sam i ja da me drugi vole, ali sam naprosto znao da me ipak neće voleti. Zato sam nastojao da ih preduhitrim, da me zamrzne zato što sam *ja* to htio. Da me mrze, ali i da me se pomalo plaše, da shvate da sa mnom nema zezanja. Evo i sad: Tom zna da sam Luka ukrao, ali ne sme to da kaže naglas. Maznuo sam ga kad je Oskar Mlađi slavio rođendan u roditeljskoj kući i pozvao ceo razred, čak i nas pirane. Kuća je bila normalna, ne preterano velika i skupa, ali su me nervirali Oskarovi roditelji, koji su bili tako fini, kao i to što su svuda bile najskuplje igračke, ono najbolje što je assortiman tatine prodavnice imao da ponudi: transformersi, igrice za *Atari*, mistična osmica, pa čak i *Nintendov* gejmboj kojeg još nije bilo u maloprodaji. Zar bi Oskar uopšte primetio da nema Luka Skajvokera kog je držao na krevetu, kao plišanog medu. Kao da je beba, bokte.

„E-e-eno ga!“ Tom je uperio prstom.

Lukova glava je izronila iz vode. Plutao je ka nama velikom brzinom, kao da pliva leđnim stilom.

„Bravo, Luk“, rekoh.

Figurica je nestala ispod mosta. Prešli smo na suprotnu stranu i ponovo ga ugledali. Buljio je u nas s onim tupavim osmehom. Tupavim, zato što pravi junaci ne treba da se smeškaju, već da se biju, treba im grub, ratnički izraz lica, da pokažu kako mrze neprijatelja kao... kao ne znam ti ja šta.

Posmatrali smo kako Luk odlazi niz reku, odlazi u nepoznato, u beli svet. U tamu, pomislih.

* * *

„Šta ćemo sad?“, upitah. Već me je hvatala nervoza, morao sam je se otresti, a jedini način bio je da se desi nešto, nešto što bi mi skrenulo misli.

„M-m-moram kući“, reče Tom.

„Nećemo još“, rekoh. „Ajde!“

Ne znam zašto sam se tada setio telefonske govornice na brežuljku iznad magistralnog puta na obodu šume. Bio je to čudan izbor mesta za govornicu u malom selu kao što je Balantajn. Nikad nisam video nikog da tu telefonira, ni sam viđao ni ljude na tom putu, tek tu i tamo poneki auto. Kad smo stigli do crvene govornice, sunce se bilo dodatno spustilo, a pošto je bio tek početak proleća, još se dosta rano smrkavalо. Tom se bezvoljno vukao za mnom, valjda nije smeо da mi se usprotivi. Kao što rekoh, ni on ni ja nismo imali baš gomilu drugara.

Ugurali smo se u govornicu i zatvorili vrata prigušujući zvuke spolja. Napolju je prošao jedan šleper blatnjavih guma. Iz prikolice su virila debla. Produžio je magistralnim putem. Put je, poput prave pruge, presecao ravan predeo izdelen na njive koji se prostirao sve do oboda okruga.

Na polici ispod telefona i kutije za novčiće nalazio se žuti telefonski imenik. Nije bio naročito debeo, ali su tu svakako stali svi brojevi telefona ne samo iz Balantajna već i iz čitavog okruga. Počeo sam da ga prelistavam. Tom je demonstrativno gledao na sat.

„O-o-obеćao sam da će biti kod kuće u...“

„Ćut!“, rekoh.

Prst mi se zaustavio kod imena *Džonason, Imu*. Kakvo glupo ime, to je morala biti neka budala. Podigao sam slušalicu koja je za kutiju s novčićima bila povezana metalnom

sajlom. Očito su se plašili da će neko pokidati sajlu i pobeći sa sivom slušalicom. Stiskajući metalne tastere na kutiji, ukucao sam broj pored imena „Džonason, Imu“. Samo šest cifara, u gradu smo imali po devet, ali valjda nije potrebno više cifara tamo gde ima četiri hiljade stabala po glavi stanovnika. Onda pružih slušalici Tomu.

„Š-š-šta?“

„Reci 'halo, Imu, ovde đavo i zovem te u pakao jer ti je mesto kod nas'.“

Tom odmahnu glavom pružajući mi slušalicu.

„Ima da te zafrljačim u reku ako to ne uradiš“, rekoh.

Tom – najsitniji dečak u odeljenju – na moje oči se do-datno smanjio.

„Ma šalim se“, rekao sam nasmejavši se. Taj smeh je i meni zvučao strano u zagušljivoj, zapečaćenoj govornici. „Hajde, Tome, samo zamisli kako ćemo sutra pričati svima u školi.“

Primetio sam da je to probudilo nešto u Tomu. Zamisao da će nekog zadiviti. To može značiti mnogo nekome ko nikad nikog ničim nije zadivio. A i govorio sam u množini. On i ja. Drugari koji su zajedno izveli poduhvat, zezali nekog telefonom i posle se presamićeni kliberili kraj govornice, grlili se da ne popadaju od smeha kad se onaj bednik na drugoj strani žice zapitao da li ga stvarno zove gospodin đavo.

„Halo?“

Glas je dopirao iz slušalice. Bilo je nemoguće odrediti pripada li muškarcu ili ženi, odrasloj osobi ili detetu.

Tom me pogleda. Klimnuh ushićeno. Osmehnuo se, osmehnuo se nekako pobedonosno i prislonio slušalicu uz uvo.

Bezglasnim pokretima usana pokazivao sam mu šta da kaže, a Tom je to ponovio bez nagoveštaja mucanja.

„Halo, Imu. Ovde-đavo-i-zovem-te-u-pakao-jer-ti-je-mesto-kod-nas.“

Prekrio sam usta šakom da mu pokažem da će pući od smeha, a drugom rukom mu pokazao da spusti slušalicu.

Ali Tom nije spustio slušalicu.

Držao ju je u ruci i slušao. Čuo sam samo tiho zujanje glasa na drugoj strani veze.

„A-a-a-a-ali...“, mucao je Tom, bled kao krpa. Začutao je, lice mu se skamenilo u zblanutu grimasu.

„Ne“, prošaputao je. Podigao je lakat, izgledalo je kao da će odmaći slušalicu od uva. Onda je, svaki put sve glasnije, ponavljaо: „Ne. Ne. Ne!“ Prilepio je sloboden dlan uz stakleni zid govornice kao da će se odgurnuti. Začu se sočan zvuk kidanja i slušalica se odvojila od njegove slepoočnice. Video sam da se još nešto nalazi na njoj. Niz Tomov vrat je tekla krv i slivala se pod kragnu. Onda pogledah slušalicu. Da ne poveruješ svojim očima. Za krvavu, rupičastu glavu slušalice bila je zalepljena polovina Tomovog uva, ali ono što je usledilo tek je bilo nepojmljivo. Prvo je krv otekla kroz crne rupice a zatim, malo-pomalo, tuda je nestalo i celo uvo, kao kad spiraš ostatke hrane u sifon na sudoperi.

„Ričarde...“, prošaputa Tomas drhtavim glasom. Obrazi su mu bili mokri od suza, ali je izgledalo kao da ne primećuje da mu fali pola uva. „R-r-r-rekao je d-d-da čemo t-t-ti i ja...“ Prekrio je šakom mikrofon na slušalici kako ga onaj ne bi čuo. „D-d-a čemo...“

„Tome!“, vrissnuh. „Ruka! Pusti slušalicu!“

Pogledao je naniže i tek tad video da su mu prsti dopola u rupama na slušalici.

Dohvatio je slušalicu drugom rukom i pokušao da je skine sa zarobljene šake, ali nije vredelo. Iz telefona se začulo srkutanje, kao kad moј poočim jede supu, a slušalica

je gutala sve veći deo šake. Onda sam i ja dohvatio slušalicu pokušavajući da je odlepim od Toma, ali nije vredelo, progutala mu je ruku sve do lakta, izgledalo je kao da se Tom sjedinio s telefonom. Ja sam vrištao, ali s Tomom se dešavalо nešto čudno. Gledao me je odozdo smejući se, kao da ga ništa ne boli, ali je stvar bila toliko nenormalna da se morao nasmejati. Nije bilo ni krvi, činilo se da slušalica radi ono što sam čitao da i neke bube rade svom plenu – da ubrizgava u meso nešto što će ga pretvoriti u mekan žele koji se potom može posrkatи. Ali kada je slušalica stigla do lakta, začulo se gadno krckanje i mlevenje, kao kad ubaciš u blender nešto čemu tu nije mesto, i tada i Tom vrissnu. Njegov lakat se klobučao kao da nešto pokušava da mu izbjije kroz kožu. Šutnuo sam vrata govornice, stao iza Toma, obgrlio ga straga obema rukama i zakoračio unatraške. Izvukao sam ga tek dopola, ona metalna sajla se nije odvajala od kutije, a slušalica je nastavila da mu žvaće nadlakticu. Zalupio sam vrata u nadi da će polomiti slušalicu o dovratak, ali je sajla bila prekratka i umesto toga sam odalamio Toma po ramenu. Zakukao je, a ja sam ukopao pete u zemlju vukući ga iz sve snage. Međutim, cipele su mi, centimetar po centimetar, klizile po vlažnom tlu ka govornici i onom groznom zvuku koji čak ni Tomovi jauci nisu uspevali da nadjačaju. Sila za koju nisam mogao ni da naslutim ko je ili šta je vukla je Toma nazad u govornicu. Nisam više uspevao da ga držim oko grudi, morao sam da ga pustim i jedino sam još uspeo da ga uhvatim za slobodnu ruku koja je virila kroz vrata. Telefonska slušalica je proždirala Tomovo rame, kad začuh da nailazi neki auto. Pustio sam Tomovu ruku i potrčao ka putu vrišteći i mašući. Bio je to još jedan šleper sa deblima. Zakasnio sam, video sam samo zadnje farove kako odmiču u sumrak.

Otrčao sam nazad do govornice. Bilo je tiho, Tom više nije vrištao. Vrata su opet bila zatvorena. Prislonio sam lice uz staklo. Bilo je zamagljeno, ali sam video Toma. I on je video mene. Ćutao je, s rezigniranim pogledom plena koji se više ne otima, koji se pomirio sa sudbinom. Slušalica mu je stigla do glave, zagrizla obraz, uz krckanje navalila na ogoljenu vilicu.

Okrenuo sam se, naslonio leđima na govornicu i skliznuo dok pod pantalonama nisam osetio čvrsto tle, zatim i hladnu vlagu koja ih natapa.

DRUGO POGLAVLJE

Sedeo sam na stolici u hodniku policijske stanice. Bilo je kašno, moglo se reći da je uveliko trebalo da budem u krevetu. Na drugom kraju hodnika pojavio se šef policije. Imao je sitne oči i prćast nos kojem se vide nozdrve, pa me je odmah podsetio na prase. Pogladio je palcem i kažiprstom brkove koje je puštao da rastu niz uglove usana. Razgovarao je sa Frenkom i Dženi. Tako ih zovem, pošto bi mi bilo čudno da ih zovem tečom i tetkom jer ih nisam nikad u životu video pre onog dana kad su došli po mene i rekli da će nadalje živeti kod njih. Kad sam upao u kuću i rekao im šta se dogodilo Tomu, izbečili su se na mene, a onda je Frenk pozvao policiju. Policajci su zvali Tomove roditelje, a onda su javili i nama da dođemo. Odgovorio sam na gomilu pitanja, a zatim sam čekao u stanici dok je šef policije slao svoje ljude do govornice i organizovao potragu. Posle sam odgovarao na još pitanja.

Izgledalo je kao da se Frenk i Dženi nešto raspravljaju sa šefom policije. Povremeno bi sve troje pogledali u mom pravcu. Ali sada su očito postigli neki dogovor, pošto su mi Frenk i Dženi prišli s ozbiljnim izrazom lica.

„Možemo da idemo“, reče Frenk. Pošao je ka izlazu, a Dženi mi je spustila ruku na rame, valjda da me uteši. Ušli smo u njihov japanski autić, ja sedoh na zadnje sedište. Vozili smo se čutke. Ali znao sam da će me ubrzo zasuti pitanjima. Frenk se nakašljao. Jedanput, dvaput.

Frenk i Dženi su bili dobri prema meni. Previše dobri. Kao ono prošle godine kad sam se tek bio doselio, pa sam zapalio suvu, visoku travu na placu kod stare pilane. Da Frenk nije odmah stigao sa još petoricom komšija, ko zna šta bi bilo. Razume se, Frenku je to bilo dodatno neprijatno zato što je komandir vatrogasne stanice. Ipak, nisu me grdili niti kažnjavali, već su me, naprotiv, tešili, očito su procenili da sam bio van sebe zbog svega što se desilo. I tada je posle večere nastupilo isto ono nakašljavanje praćeno tunjavim savetom da se više ne igram sa šibicama. Frenk je, dakle, bio komandir, a Dženi učiteljica. Nemam predstavu kako su uspevali da zavedu disciplinu na poslu, ako su uopšte uspevali. Frenk se nakašljao još jednom, očito nije znao odakle da počne. Rešio sam da mu to olakšam.

„Ne lažem“, rekoh. „Toma je pojela telefonska slušalica.“

Tišina. Frenk je umorno pogledao Dženi kao da prebacuje loptu njoj.

„Dušo“, poče Dženi tiho i nežno. „Tamo nema nikakvih tragova.“

„Kako nema!? Našli su tragove gde sam ukopao đonove u blato.“

„Ali nema Tomovih“, reče Frenk. „Uopšte.“

„Slušalica je pojela sve.“ Bio sam, naravno, svestan koliko sumanuto to zvući. Ali šta sam drugo mogao da kažem? Da slušalica *nije* pojela Toma?

„A šta kaže šef policije?“, upitah.

Dženi i Frenk se opet zgledaše.

„Misli da si u šoku“, reče Frenk.

To nisam mogao da osporim. Sigurno sam bio u šoku, telo mi je bilo otupelo, usta suva, grlo natečeno. Plakalo mi se, ali kao da je negde nekakav čep sprečavao te suze da se probiju.

Stigli smo do brdašca s telefonskom govornicom. Oče-kivao sam da će tu ugledati svetla i čitavu poteru, ali je govornica bila mračna i napuštena kao i uvek.

„Ali šef policije je obećao da će tražiti Toma!“, uzviknuh.

„I traže ga“, reče Frenk. „Dole kod reke.“

„Kod reke? Zašto tamo?“

Opet su se zgledali na prednjim sedištima.

„Zato što je neko video tebe i Toma kako odlazite u šumu u pravcu mosta. Ali šef policije kaže da si odgovorio odrično kad te je pitao da li ste silazili do reke. Zašto si to porekao?“

Stegnuo sam zube zureći kroz prozor. Govornica se izgubila u tami iza nas. Šef policije mi nije rekao da nas je neko video. Možda je to saznao tek pošto je razgovarao sa mnom. Uostalom, taj razgovor nije bio saslušanje, šef policije je to naglasio, pa sam zaključio da mogu i preskočiti ponešto. Na primer, ukradenog Luka Skajvokera ili to što je Tom uradio nešto što mu roditelji brane da radi. Nisam htio da cinkarim druga. Ali sada smo, dakle, bili raskrinkani.

„Samo smo kratko stajali na mostu“, rekoh.

Frenk je uključio migavac i skrenuo pored puta. Ugasio je motor i farove i okrenuo se ka meni. Lice mu se jedva videlo u mraku, ali sam znao da smo nadrljali. To jest, samo ja – Tom je već bio pojeden.

„Ričarde?“

„Da, Frenk?“

Mrzeo je kad ga oslovim imenom, ali ponekad, kao sada, nisam uspevao da odolim.

„Morali smo da podsetimo šefa policije Maklelanda da si maloletan, pustio te je tek kad smo mu zapretili advokatom.

Hteo je da te saslušava preko noći. Misli da se nešto desilo pored reke i da zbog toga lažeš.“

Već sam bio spreman da se usprotivim, da kažem kako nisam lagao, ali sam se setio da su me već uhvatili u laži.

„Pa šta se onda desilo pored reke?“, upita Frenk.

„Ništa“, rekoh. „Gledali smo vodu.“

„S mosta?“

„Da.“

„Čuo sam da je među omladinom popularno da se hoda po ogradi.“

„Pih“, rekoh. „Pa da, ovde nema ništa drugo da se radi.“

I dalje sam zurio u tamu. Prethodne jeseni je upravo taj mrak ostavio najveći utisak na mene. U gradu uvek ima svetala, ali ovde možeš da zuriš u crnu noć u kojoj nema ama baš ničega. Tačnije, ima u njoj nečega, ali moraš upoliti maštu da zamislиш šta se krije iza te neobične, crne tvari.

„Ričarde“, poče Dženi nežno, sasvim nežno. „Da li je Tom pao u vodu?“

„Ne, Dženi“, narugao sam joj se jednako nežnim glasicem. „Tom nije pao u vodu. Možemo li sad kući? Sutra moram u školu.“

Frenk je podigao i spustio ramena, video sam kako se pribrao.

„Šef policije Makleland misli da si slučajno gurnuo Toma i da sad kriviš sebe i da zbog toga lažeš.“

Uzdahnuo sam, lupnuo potiljkom o sedište i zažmурion. Ali pred očima mi se ukazala telefonska slušalica kako proždire Tomov obraz, pa sam brzo opet otvorio oči.

„Ne lažem“, rekoh. „Samo sam slagao to za reku zato što Tom ne sme da ide tamo.“

„Makleland kaže da te je uhvatio u još jednoj laži“, tada će Frenk.

„Šta? Kojoj?“

Rekao mi je.

„On laže!“, uzviknuh. „Vozi me nazad, pokazaću ti!“

Frenk je skrenuo sa puta. Svetlost farova ošinula je telefonsku govornicu i stabla na obodu šume. Izgledalo je kao da među stablima trče džinovske senovite utvare. I pre nego što se auto sasvim zaustavio, već sam bio napolju i trčao ka govornici.

„Pazi!“, povika Dženi. Ne mislim da je baš poverovala u moju priču, ali je njen životni moto glasio da uvek treba biti na oprezu.

Otvorio sam vrata i osmotrio telefonsku slušalicu koja je visila na metalnoj kutiji. Neko ju je – valjda policija – vratio na mesto, jer kada sam ja otišao odatle, slušalica je visila iznad poda, a Tom je bio sasvim nestao, od njega nije bila ostala ni pertla.

Pažljivo sam zakoračio unutra, zgrabio žuti telefonski imenik i odmah iskoračio unatraške. Na svetlosti farova prelistao sam do Balantajna, pronašao slovo Dž i povukao prst preko iste one stranice koju sam već gledao istog tog popodneva.

Džohansen. Džonsen. Džouns. Džuvik.

Nešto mi se sledilo u utrobi. Počeo sam da čitam iz početka.

Opet isti ishod. Zar sam na pogrešnoj stranici?

Ne, prepoznao sam ta druga imena, kao i reklamu za kosilice. Frenk je bio u pravu u vezi sa onim što mu je šef policije rekao. Zagledao sam papir da proverim da li je neko izbrisao ime, ali između *Džohansen* i *Džonsen* nikad nije ni mogla stati još jedna stavka.

U telefonskom imeniku više nije bilo imena *Džonason*, *Imu*.

TREĆE POGLAVLJE

„Neko je zamenio imenike“, kazao sam. „Nemam drugo objašnjenje.“

Karen me pogleda.

Sedela je leđima oslonjena o stablo hrasta. Bio je veliki odmor. Ispred nas su dečaci igrali fudbal, a devojčice školice. Na jesen je trebalo da pođemo u srednju školu, što je značilo samo da ćemo se preseliti u zgradu sa druge strane školskog dvorišta, onu s nastrešnicom za pušače pod kojom će, bio sam siguran, biti i moje mesto. Među buntovnicima. Među gubitnicima. Karen je u tom smislu bila izuzetak. Buntovnica, ali nipošto ne i gubitnica.

„Kako je to kad ti niko ne veruje?“, pitala me je sklanjući kratku plavu kosu sa pegavog lica. Karen je bila najluđa devojčica u odeljenju. I najpametnija. Pucala je od energije, smeha i nemira. Hodala je kao da pleše, nosila čudnu odeću kućne izrade zbog koje bi svakog drugog osim nje svi zezali. Drskim nastavnicima odgovarala je drsko i smejala se kad oni ne bi uspeli da joj uzvrate. Naime, Karen je uvek dolazila na čas i više nego spremna, ponekad bi ti se učinilo da zna

više od nastavnika. Bila je najbolja iz engleskog, najbolja iz fizičkog i iz svega između. A bila je i hrabra. Primetio sam to već prvog dana u školi; prišla mi je bez straha, iz radoznalosti. Razgovarala je sa svima, pa i sa piranama. Primetio sam duge i nekako začuđene poglede Oskara Rosija Mlađeg – za kog sam prilično siguran da je zaljubljen u Karen – kada bi ona, umesto da bleji s Oskarom i ostalim facama, došetala na onim dugim, vitkim nogama do nas. Na prvom odmoru prvoga dana tek tako mi je prišla, podbočila se i sa poluosmehom izvila glavu u stranu. „Sranje je kad si nov, zar ne?“, samo je rekla.

Tako se ophodila prema nama iz najniže kaste. Postavljala je pitanja. Slušala je. Činilo mi se da je iskreno zainteresovana, zar bi inače zaista trošila energiju samo da bi se svidela takvima kao što smo mi? Naprotiv, jedino što je zauzvrat mogla dobiti jeste da joj se nakačimo i kamčimo još više pažnje. Ali Karen je imala rešenje i za te slučajeve, okončala bi razgovor tako da se niko ne uvredi: „Dobro, Tome, dosta je bilo za danas. Vidimo se!“

Ja sam, dabome, svojski krio da želim njenu pažnju.

Doduše, podozревao sam da me je prozrela. Nikad to ne bi rekla, već bi me samo pogledala sa onim zavereničkim poluosmehom pošto bismo razmenili nekoliko reči, a ja se pobrinuo da budem prvi koji će otici. To mi nije bilo lako pošto, za razliku od nje, baš i nisam imao kuda da odem. Ali možda je i vredelo, možda je taj momak iz grada koji se upinje da odoli njenom šarmu ipak probudio njenu radoznalost. U svakom slučaju, prilazila mi je sve češće.

„Znaš šta?“, počeh. „Baš me zbole u šta oni veruju, nek se nose. Bio sam тамо i video šta se desilo. Tom je bio pojeden, a u prokletom imeniku je pisalo 'Imu Džonason'.“

„Dosta je to psovanja u tri rečenice“, reče Karen s onim poluosmehom, glave izvijene u stranu. „Šta misliš, zašto si tako ljut?“

„Nisam ljut.“

„Stvarno?“

„Ljut sam zato što...“ Začutao sam.

Čekala je.

„Zato što su svi idioci“, dovrših.

„Hm“, rekla je i pogledala po dvorištu. Dečaci iz našeg odeljenja očito su se spremali da igraju fudbal protiv mlađih, pa su dozivali Oskara, koji nije bio ni među prva tri najbolja igrača, ali je bio kapiten tima. Oskar im, međutim, odmahnu da idu. Sedeo je na klupi s Henrikom, matematičkim genijem iz našeg odeljenja, koji je nešto objašnjavao Oskaru pokazujući u njegovu svesku. Ipak, po govoru tela izgledalo je kao da Oskar čini uslugu Henriku, a ne obrnuto. Oskar je očito pokušavao da se koncentriše, sklonio je gustu crnu kosu s čela, zurio je u knjigu onim smeđim, ženskasto lepim očima zbog kojih su čak i neke srednjoškolke prelazile dvorište da ga odmere. Ipak, Oskar je sad svaki čas podizao pogled s algebre ka Karen i meni.

„Nikad mi nisi pričao o roditeljima“, reče Karen gladeći izduženom i vitkom šakom koren koji je štrčao iz stabla kao golema vena pre nego što će porinuti u zemlju.

„Nema šta da se priča“, rekao sam, neprekidno motreći na Oskarovu i Henrikovu klupu. „Poginuli su u požaru, jedva ih se sećam.“

Oskar opet podiže pogled i susrete se sa mojim. Hladnim, plavim. Oskar Mlađi je vazda bio jedan od onih preterano ljubaznih i srdačnih momaka, ali na način koji očito nije nervirao nikog osim mene. Sada kad sam spazio nagoveštaj neprijateljstva u njegovim očima, prvo sam prepostavio

da je to nehotičan odraz onoga što on vidi u mom pogledu. A onda pomislih kako je Oskar – premda možda tek treći ili četvrti po pameti u odeljenju, svetlosnim godinama iza Karen – ipak morao dokučiti da sam mu ja maznuo Luka Skajvokera. Međutim, nije posredi bilo ni to. Oskar je bio – na moju radost – naprosto ljubomoran. Ljubomoran zato što Karen sluša mene kako nešto pričam umesto da sedi sa alfa mužjakom. Iznenada mi dođe da zagrlim Karen samo da bih ga gledao kako zeleni. Ali bi ona sigurno odgurnula moju ruku, a to zadovoljstvo nisam nameravao da mu priredim. Začuh Karenin smiren i prijatan glas: „Kako to misliš, ne sećaš se svojih roditelja?“

„Izvini, imam baš slabo pamćenje. Zato stalno dobijam loše ocene – i zato što sam glup, naravno.“

„Ričarde, nisi ti glup.“

„Šalio sam se.“

„Razumem. Ali povremeno laži koje izgovaramo previše glasno i previše često postanu donekle istinite.“

Zazvonilo je za početak časa i srce mi se stegnulo u grudima. Ne zbog gospodice Cvrkutić i predstojećeg časa geografije – prijalo mi je sve što mi je moglo odvući misli dalje od Balantajna – već zato što sam želeo da to – da ovo sada – potraje još malo. Kad je Karen ustala, iz torbe joj ispadoše dve knjige.

„Hej!“ Sagnuo sam se i podigao knjige. Pogledah korice. Na prvoj je, ispod imena pisca Vilijama Goldinga i naslova *Gospodar muva*, bila slika odrubljene svinjske glave pobodenе na kolac. A na drugoj, *Preobražaju* od Franca Kafke, bila je nacrtana neka grozna bubetina, kao bubašvaba.

„Prekrasno. Gde si ovo našla?“

„Kod gospođe Zimer u biblioteci“, reče Karen.

„Opa, nisam znao da tamo ima strašnih stvari.“

„A, pa ima gospođa Zimer i strašnijih stvari od ovoga. Jesi li čuo za čarobne formule, čini, za crnu i belu magiju?“

„Jesam, ovaj... nisam. Šta je to?“

„Čarobne reči koje mogu da unište ljude, ili da ih poprave.“

„A bibliotekarka ima knjige o tome?“

„Tako kažu“, reče Karen. „Čitaš li ti nešto?“

„Slabo, više sam bioskopski tip.“ Pružio sam joj knjige. „A ti, voliš li ti filmove?“

„Obožavam ih“, uzdahnula je. „Ali retko gledam.“

„Zašto?“

„Kao prvo, Hjem je na pola sata kolima, a kao drugo, svi koje poznajem hoće da gledaju samo akcione filmove i komedije.“

„A da imamo bioskop ovde, šta bi ti gledala?“

Zamislila se. „Sve što nije akcija ili komedija. Volim stare filmove, one što ih još prikazuju na televiziji. Znam da zvućim kao neka baba, ali mama je u pravu – ako neki film nije zaboravljen, verovatno je dobar.“

„Slažem se, to je kao s *Noći živih mrtvaca*.“

Iskrivila je glavu u stranu. „Kakav je to film?“

„Stari film o zombijima. Tata mi je rekao da je to prvi film o zombijima. Kad sam imao deset godina, poveo me je na pecanje i prepričao mi čitav taj film, scenu po scenu. Naredne zime se film davao na televiziji pa sam gnjavio tatu da ga gledamo zajedno. Posle sam nedeljama imao noćne more, iako sam unapred znao šta će se desiti u kojoj sceni. Mislim da je to verovatno bilo najlepših devedeset šest minuta u mom životu.“

Karen se nasmejala. „Da li te je taj film naučio nečemu?“

Zamislio sam se. „Da. Ako stvarno hoćeš da ubiješ nekoga, moraš ga ubiti dvaput. Moraš mu uništiti mozak – na primer, tako što ćeš ga spaliti. Ako to ne uradiš, vratice se.“

„Da li je to pouka filma?“

„To je tatinina pouka.“

Nastavila je da se smeje. „Shvatam. Da li je film preterano strašan?“

„I jeste i nije. Strašna je atmosfera, ali mislim da nije zabranjen za decu.“

„Zanimljivo. Moraću nekad da ga pogledam.“

„Prikazuju ga filmska društva i klubovi. Mogu da...“

Začutah, pretvarajući se da sam se zakašljao. Ponadao sam se da nije shvatila kako sam je umalo pozvao u bioskop. U Hjumu. A nemam ni auto niti dozvolu. Sve i da imam, ipak bi me učtivo odbila. Učtivo i sa valjanim izgovorom, ali ne bi bolelo ništa manje zbog toga.

Činilo se da je Karen primetila moj zamalo pa načinjen gaf i rešila je da promeni temu podigavši one dve knjige. „Ali valjda je i ovo dobar bioskop?“

Klimnuh grabeći žudno tu slamku spasa. „Reklo bi se da je i to neki horor.“

„I jeste i nije“, rekla je imitirajući moj odgovor. „Ove knjige su kao i filmovi koje volim – stare ali ne i zaboravljene.“

„I dobre?“

„Da. Ko želi da piše knjige, mora da pročita najbolje.“

„A ti želiš da pišeš?“

„Pokušaću. Ako ne uspem, bar mogu da se udam za pisca.“ Zasmejala se onim svojim ludačkim smehom i otplesala od mene, tobož nekontrolisano, kao da je skrenula sa kursa pa se svakog trenutka može sudsariti s nečim. Ali to je bila samo optička varka, Karen se uvek sjajno orijentisala, kao mačka. Mogao si je baciti s krova i znati da će se – za razliku od ljudi poput mene – dočekati na sve četiri.

ČETVRTO POGLAVLJE

Vraćao sam se iz škole prećicom kroz šumu kad začuh krcanje šljunka na stazi iza sebe. Osvrnuo sam se i ugledao trojicu momaka na biciklima. Dvojica su mi bila poznata odranije. Danas su tokom jednog odmora prešli dvorište iz srednje škole da bi me odmerili. Sada je sa njima bio krupan momak kog nisam dosad viđao. Izgledao je kao nečiji stariji brat. Verovatno bi mu bolje pristajao moped nego klinički bicikl apači. Prošišali su me i isprečili mi se nešto dalje na putu. Najkrupniji siđe sa bicikla ostavljajući jednom od druge dvojice da ga pridrži. Prišao mi je, nosio je kariranu jaknu kakva je u modi među drvošečama i svim odraslima u ovom kraju. Slutio sam šta je posredi.

„Gde je Tom?“, pitao je bez okolišanja.

„Nema ga“, rekoh.

„Reci mi odmah: šta si mu uradio?“

Stao je u blagi raskorak, savio noge i malo se nagnuo pokazujući mi, valjda, da je spreman za napad u letu.

„Pojeo sam ga“, rekoh. „Sa solju i biberom. Više sa biberom nego sa solju.“

Drvoseča se načas zbumio. Dvojica mlađih se izbeчиše ka meni. Valjda svestan da ga gledaju, drvoseča zakorači k meni, i dalje raširenih nogu. Ali opreznije. Nije skidao pogled s moje ruke koju sam zavukao u džep.

„Trojica na jednoga“, rekoh. „Šta je bilo, da se nisi uplašio?“

„Pljuni šta se desilo, ološu gradski“, ponovio je, ali nešto piskutavijim glasom.

Pljunuh na šljunak ispred njega.

„Evo“, rekoh. „Pa polazi.“

Možda je shvatio da nemam ništa u džepu i da sam jak samo na rečima, tek zakoračio je hitro ka meni i mlatnuo me. Jednom, a zatim – videvši da mu ne uzvraćam – još jednom, pa i treći put. Potom me je dohvatio oko pasa, oborio na zemlju i seo mi na grudi.

„Plačeš“, rekao je.

„Nije tačno“, rekoh osećajući tople suze kako mi se slivaju iz očiju na slepoočnice.

„Gde je Tom?“

„Pitaj telefon.“

„Završićeš u čorci ako budeš lagao policiju“, rekao je i ja shvatih da čitav Balantajn već zna moju priču. Ne ono što sam video, već moju *priču*. O tome šta se zapravo desilo verovatno su kolale razne teorije, ali jedno je bilo izvesno: da sam prema svakoj od njih ja bio kriv zbog nečeg.

Sada su se i ona dvojica usudila da se približe.

„Požurite“, prošaputah. „Niko nas ne vidi.“

„A?“, reče drvoseča koji je sedeо na meni.

„Odvucite me u šumu i mučite me dok vam ne kažem istinu“, šaputao sam. „Posle možete da me zadavite ili da me drmnete kamenom u glavu. Ali proverite posle da li još dišem, jer budem li preživeo, sigurno ću vas ocinkariti. Jer, vidite, ja sam cinkaroš.“

Drvoseča me pogleda zgađeno, kao da sam pseće govance na njegovom đonu. Zatim se okrenuo prema onoj dvojici. „Niste mi rekli da je mali lud.“

„Pa rekli smo ti...“, poče jedan od njih oklevajući.

„Jeste, ali ne da je *ovoliko* lud“, iznervirano će drvoseča ustajući.

Posle nekoliko sekundi nestali su na svojim biciklima.

Sišao sam do okuke reke pod mostićem gde se formirala mrtvaja. Sprao sam krv iz nosa i zalepljenu zemlju pokušavajući da u odrazu odredim u kakvom mi je stanju lice, ali je odraz bio previše mutan da bih mogao da steknem utisak o obimu povreda. Otekлина iznad jednog oka najavljivala je najmanje jednu čvorugu.

Kad sam stigao kući, šmugnuo sam kroz dnevnu sobu u kojoj je Frenk čitao novine. Imao je slobodan dan posle noćnog dežurstva u vatrogasnoj stanici. U kupatilu, gde sam ustanovio da će zaista imati poveću čvorugu iznad levog oka, začuh kako mi dovikuje.

„Kako je bilo danas u školi?“

„Okej“, odviknuo sam mu kroz otvorena vrata.

„Okej?“

„Aha“, rekoh. „Nisu me baš svi propitivali.“

Znao sam, dabome, da Frenka ne zanimaju truli fazoni, ali ne bi mogao ništa da uradi povodom onoga što ga je stvarno zanimalo. Uostalom, ni ja ne bih voleo da on bilo šta preduzima, jer ko još želi da se predstavlja kao tip koji je dobio batine? Prave pirane *dele* batine.

Onda neko otvori ulazna vrata. Bila je to Dženi, odjednom se stvorila kod kupatila sa kesama u rukama.

„Čao“, rekla je. „Kako si?“

„Sjajno“, promrmljah nabijajući lice u ogledalo tako da mi se ne vidi odraz i da ona pomisli kako cedim bubuljicu.

„Biće lazanje za večeru“, rekla je s nekakvim iščekivanjem u glasu budući da sam svojevremeno – verovatno da bih je razglio – rekao kako ona pravi najbolje lazanje na svetu.

„Jedva čekam“, odvratih ravnodušno.

Kad sam je čuo kako se raspakuje u kuhinji, šmugnuo sam u predsoblje istim putem kojim sam i došao i ponovo se obuo.

„Kuda ćeš?“, upita Frenk. Biće da ipak nije čitao novine onoliko pomno kako je to izgledalo.

„U bioskop“, rekoh zatvarajući vrata za sobom.

PETO POGLAVLJE

Biblioteka se nalazila na kraju glavne ulice. U onih dvesta metara koliko je bio dugačak centar Balantajna, većina komercijalnih objekata bila je smeštena u kuće na sprat, ali je biblioteka zauzimala uzanu trospratnicu odvojenu tesnim uličicama od okolnih zgrada od cigle. Izgledalo je kao da javna biblioteka Balantajna ne želi da se meša sa susedima nižeg ranga.

U biblioteci sam bio samo jedanput pre toga, onda kada su Dženi i Frenk tražili da mi se izda članska karta koju, naravno, dotad nisam koristio.

Kada su se vrata zatvorila za mnom i kada sam se obreo u polutami, u prvi mah pomislih da biblioteka ne radi. Možda je za ta mesta uobičajeno da budu tiha, ali ovde nije bilo ni zvukova ni ljudi, samo nizovi hrbata na policama, sve od poda pa do visoke tavanice. Neke knjige su bile u omotima, druge nisu, neke su bile nove i sjajne, druge su izgledale kao da će se raspasti. Sa plakete sam pročitao da je tu zgradu i biblioteku balantajnskoj opštini donirao izvesni Robert Villingstad 1920. godine. Pre više od pola veka – nije ni čudo što su se neke knjige ubudale.

Iz dubina prostorije začulo se kijanje. Jednom, dvaput. Ustanovio sam da su knjige poredane po abecedi, pa sam počeo od slova *K*. Morao sam da se popnem na niske merdevine kako bih pregledao gornje police. Trebalо mi je vremena, ali sam naposletku našao šta sam tražio, bar sam bio prilično siguran da je tako. Uputio sam se između redova polica onamo gde sam upamatio da se nalazi pult.

I našao sam ga.

„Sine, pa tebi curi krv iz nosa“, prošaputa seda žena za pultom. Na haljini je nosila pločicu sa natpisom „Gđa Zimer, bibliotekarka“, premda tu sasvim očigledno nije bilo drugih sa kojima bi je neko mogao pobrkatи. Gospođa Zimer otkinu parče ubrusa koji je stajao pred njom i pruži mi ga pre nego što sam stigao da se obrišem rukavom.

Onda je kinula i otkinula ubrus i za sebe.

„Od prašine“, rekla je, dunula u maramicu i pogledala knjige koje sam spustio na pult. „Za koga uzimaš ovo, sine?“

„Kako za koga?“

„Izvini, samo sam radoznala, retko ko u Balantajnu čita pravu književnost.“

„Pa eto, ja je čitam.“

„Ti...“, počela je odmerivši me preko uskih naočara za čitanje koje je nosila o vrpcu, „čitaš Kafkin *Preobražaj* i Goldingovog *Gospodara muva?*“

„Pa, čuo sam da valjaju“, rekoh.

Gospođa Zimer se osmehnula. „Valjaju, sine, nego šta. Ali to nisu – kako bih rekla – lake knjige. Čak ni za odrasle.“

„Ne mora sve da bude lako“, rekoh.

Sada joj se osmeh popeo do očiju, izgledalo je kao da će se naglas zasmijati. „Bićeš ti pametan momak, jer pravo govorиш.“

Svidela mi se ta žena. Bar tako mislim, možda mi se samo svidelo to što mi je rekla nešto lepo.

Otvorila je fioku ispred sebe i ugledah nizove kartica u duguljastim drvenim kutijama. „Kako se zoveš, sine?“

„Ričard Eolved.“

Premda je bila sagnuta nad kartama, opazih trzaj na njenoj licu. Nije teško da se proslaviš u Balantajnu, dovoljna je i samo jedna priča o slušalici mesožderki. Gospođa Zimer je pečatirala po dve kartice za obe knjige, jednu je spustila u drvenu kutiju, a drugu je tutnula u džepić na knjizi. „Eh, šta ćeš“, uzdahnula je, „uvek je tužno kad deca nestanu.“ Pogleđah je zbumjeno. Lupnula je kažiprstom po *Gospodaru muva*, pa pomislih da se to odnosilo na radnju u knjizi. Valjda.

I u povratku je među redovima knjiga vladala ista ona tišina kao i kad sam stigao. Ali dok sam prolazio pored plakete s Vilingstadovim imenom, ugledah merdevine oslonjene uz police na zidu. Kako to da ih nisam primetio u dolasku? Nisu to bile obične merdevine, već metalne, imale su, kao vatrogasne, gelendere sa strane. Zapravo su to i bile vatrogasne merdevine, iste kao one koje mi je Frenk pokazao kad me je odveo u vatrogasnou stanicu. Otpratih pogledom merdevine koje su prolazile pored lustera ka tami koja je gutala i njih i gornje police.

Na tim policama nazirao se samo jedan red drečavih žutih hrbata.

Oklevao sam. Zar nisam nedavno video isti takav hrbat? Protresoh merdevine da ih proverim. Bile su koliko-toliko stabilne. U daljini se začulo kijanje. Šta me je koštalo da proverim?

Zakoračio sam na prvu prečku, udahnuo i nastavio da se penjem.

Bojim se visine. Bojim se mraka. Bojim se vode. Bojim se požara. I bojim se telefona. Ali najviše od svega se bojim straha. Tačnije, ne bojim se onog nekog običnog straha, kao kad gledam film o zombijima u tatinom zagrljaju. Ali bojim

se onog straha od kojeg se nešto može pokvariti, od kojeg se ključ može polomiti u bravi, od kojeg hodnik između sobe i izlaza bukne u plamen, bojim se toga da zauvek ostanem zarobljen u tom strahu.

Ali nastavio sam da se penjem, prečku po prečku, ne gledajući dole. Kad sam se popeo iznad sijalica i stigao do reda žutih knjiga, shvatih da sam bio u pravu.

Bili su to telefonski imenici.

Po imenik za svaku godinu, sleva nadesno, ukupno njih dvanaest. Dohvativši najstariji, sišao sam brzo i ne razmišljajući o visini. Seo sam na parket u turski sed i otvorio kod slova Dž. Pratio sam prstom naniže.

Džohansen. Džonason. Džonsen.

Srce mi zastade. Kad je nastavilo da kuca, bilo je to ubrzanim tempom dok sam povlačio kažiprstom udesno.

Imu. Šumski put 1, Balantajn, 290-3386

ŠESTO POGLAVLJE

Kada sam se obratio ženi za pultom u policijskoj stanici, saopštila mi je da je šef policije Makleland na sastanku, ali da mogu sesti da ga sačekam. Dok sam sedeо, čuo sam glasove i video prilike kako promiču iza armiranog stakla u prostoriji gde sam prethodnog dana i ja razgovarao sa šefom policije. Provirio sam kroz prozor na parking između policijske i vatrogasne stanice da osmotrim veliki auto koji sam zapazio u dolasku, jedan od onih starinskih automobila s jakim motorima kakve sam viđao u Frenkovim auto-magazinima. Pretpostavljam da sam tamo i video takav model, pošto mi je vozilo izgledalo neobično poznato. Ona žena za pultom je ušla u sobu za sastanke i ubrzo zatim je Makleland hrupio odande u njenoj pratnji.

„Tu li si!“, reče Makleland sa širokim osmehom na licu kao da se raduje mojoj poseti i da ga ona nije iznenadila. „Preduhitrio si nas, Ričarde, baš sam htio da te pozovem na razgovor. Uđi.“

Stigao sam samo da provirim u sobu za sastanke i s leđa ugledam čoveka u crnom odelu sa još crnjom kosom kako

gleda kroz prozor. Zatim sam požurio za Maklelandom u njegovu kancelariju.

Privukao je stolicu od zida do svog stola zatrpanog hr-pama papira i rekao mi da sednem.

„Jesi li za kakao, Ričarde?“

Odmahnuh glavom.

„Jesi li siguran? Margaret pravi...“

„Siguran sam“, rekoh.

„U redu.“ Makleland me pomno odmeri. „Predimo od-mah na stvar, da završimo s tim.“ Seo je za sto. Iako je moja glava bila znatno niža od njegove, uspevao sam da ga gledam pravo u oči preko svih onih papira.

„Reci, Ričarde, šta ti je na duši?“ Glas mu je bio mek kao svila.

Izvadio sam telefonski imenik ispod jakne i spustio ga pred njega.

Makleland nije oborio pogled na imenik, već je netremice piljio u mene. Izgledao je razočarano.

„Tu, gde je savijeno. Kod imena Džonason.“

Prelistao je.

„Imu Džonason“, pročitao je.

„Vidite?“

Makleland me pogleda. „Pa šta? Imu Džonason je seoska legenda stara koliko i ovaj imenik i nema nikakve veze sa Tomovim nestankom.“ Glas mu više nije bio mekan, već metalno leden.

„Kako nema, pa rekao sam vam da...“

„Ričarde, dobro pamtim sve što si ti meni rekao, ali, vidiš, telefonske slušalice ne jedu ljude.“ Uperio je prstom kroz prozor. „Potraga je trajala celu noć i ono što je meni i Tomovim roditeljima i celom Balantajnu potrebno jeste da nam ispričaš šta se stvarno desilo Tomu.“

„Ali već sam vam ispričao, kad vam kažem.“

Makleland je udahnuo i pogledao kroz prozor. „Ponadao sam se da si došao da nam kažeš istinu, ali pošto to nije slučaj, moram prepostaviti da si ovako ili onako umešan. Pošto imaš samo četrnaest godina, zakon te štiti i toga si sigurno svestan. Ne možemo čak ni da te saslušamo onako kako bismo žeeli. Ali...“ Makleland se nagnuo prema meni preko svih onih papira. Okruglo lice mu se toliko zacrvenelo, a plavi brkovi došli do izražaja, da mi je zaličio na Deda Mraza. Glas mu je prešao u promuklo siktanje: „Ja sam ovde šef policije, Tomovi roditelji su mi prijatelji i ako ne budemo pronašli Toma, lično će se pobrinuti da se ti, Ričarde Elovede, nađeš iza rešetaka na nekom mračnom i zabačenom mestu gde ni tebe niko neće pronaći. Ako misliš da će ikoga u Balantajnu biti briga za to šta se desilo sa gradskim balavcem koji nam je oduzeo Toma, grešiš. Tu računam i Frenka i Dženi.“

Makleland se opet zavalio u stolicu.

Piljio sam u njega.

Onda sam ustao, uzeo telefonski imenik i izašao.

U povratku kući zastao sam pred izlogom Oskarove prodavnice igračaka. Bilo je tu raznih stvari, ali pažnju mi je privukla figurica Frankenštajna. Tačnije, naravno, Frankenštajnovog čudovišta. Tata mi je objasnio da je Frankenštajn bilo ime doktora koji je oživeo to čudovište pomoću struje. Dok sam gledao figuricu, opazih u izlogu odraz crvenog automobila koji je stajao sa druge strane ulice. Verovatno ga ne bih zapazio da to nije bio isti onaj auto koji sam video na parkingu policijske stanice. Producio sam prema kući. Na jednoj raskrsnici sam se diskretno osvrnuo i ugledao – doduše, na povećem odstojanju – isti taj auto.